

Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens

Voor een sterke positie van maatwerkprofessionals en perspectief voor inwoners in de knel

Mensen in multiprobleemsituaties kunnen volledig klem komen te zitten tussen de regels van verschillende instanties. In plaats van een weg omhoog, zien ze hun bestaanszekerheid verder afbrokkelen. De situatie is dan zo complex dat ook hulpverleners vastlopen en er op lokaal niveau geen oplossing kan worden gevonden. Dit moet anders.

Het programma **Maatwerk Multiprobleemhuishoudens** is er om gemeenten en landelijke uitvoerders meer slagkracht te geven in die situaties waarin hun professionals vastlopen. Omdat doorbraken te lang op zich laten wachten of wettelijk gezien niet mogelijk lijken. Omdat er veel meningen zijn over wat mag, moet en wie wat doet. Dat kost te veel tijd en helpt inwoners in nood niet verder.

Aan de slag

Een begaanbaar pad voor de lokale professional om sneller te kunnen doen wat nodig is in een multiprobleemsituatie. Dat is waar het Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens aan werkt. Om dat doel te ondersteunen, is sinds december 2020 het Landelijk Maatwerkloket Multiproblematiek opengesteld voor alle gemeenten en landelijke uitvoerders. Tegelijkertijd werkt het programma aan meer (wettelijke) bevoegdheden en instrumenten die de professional legitimatie en comfort bieden om maatwerk te leveren: meer ruimte in de regels, en ruimte ervan af te wijken. We werken eraan dat deze bevoegdheden en instrumenten in 2021 (wetgeving 2023) voor alle gemeenten beschikbaar zijn. Op deze en de volgende pagina vind je de bevoegdheden en instrumenten en wat het concreet betekent als je ermee aan de slag wilt gaan.

Bestuurlijk commitment

Actief deelnemen aan het programma vraagt serieuze inzet van de betreffende gemeente. Als eerste maken we bestuurlijke afspraken met de organisaties die met de bouwstenen aan de slag willen. Afspraken om de professionals in positie te brengen

en rugdekking te geven. Want alleen zo kunnen de professionals werken met de instrumenten die het programma biedt, met actieve steun en goedkeuring van het bestuur.

Maatwerkfunctionaris in positie

Het is belangrijk dat een aangesloten organisatie een zogenaamde maatwerkfunctionaris aanwijst. Bij het zoeken naar oplossingen gaat vaak tijd verloren met het vinden van de juiste persoon bij de betreffende instantie. Met het Landelijk Maatwerkregister, waarin contactgegevens worden gedeeld, weten de professionals elkaar sneller te vinden. Voor een goed functionerend register is meer nodig dan het aanleveren van de contactgegevens van een persoon of team. Het gaat erom dat een functionaris daadwerkelijk de opdracht krijgt en in positie wordt gebracht om te zorgen dat maatwerk kan worden geleverd bij urgente complexe sociale problematiek.

Wanneer na overleg tussen de betrokken maatwerkfunctionarissen blijkt dat er geen oplossing kan worden gevonden, kan de casus worden ingediend bij het Maatwerkloket.

Soms is escalatie nodig

Is de inzet van het Maatwerkloket alleen niet meer voldoende, kan het loket opschalen naar het Landelijk Escalatie Team (LET). Het LET brengt de bij de betreffende situatie betrokken bestuurders bij elkaar. Onder begeleiding van een onafhankelijk voorzitter wordt dan alsnog naar een oplossing gezocht. Het LET vormt daarnaast een platform om te leren van knelpunten die zich in dit soort ingewikkelde situaties – over de verschillende domeinen heen – voordoen.

We organiseren regelmatig (online) informatiebijeenkomsten voor gemeenten die actief met instrumenten en bevoegdheden van het programma aan de slag willen. Het actuele agendaoverzicht staat op onze [website](#)

Het Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens is een initiatief van de ministeries van BZK, JenV, OCW, SZW, VWS en Financiën, in samenwerking met gemeenten en uitvoeringsorganisaties, o.a. Belastingdienst, CAK, CJIB, DUO, IND, SVB en UWV.

www.maatwerkmultiprobleemhuishoudens.nl

Bevoegdheden en instrumenten

De (wettelijke) bevoegdheden en instrumenten van Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens komen voort uit de behoeften van casusregisseurs en andere professionals bij gemeenten en landelijke uitvoerders.

Landelijk Maatwerkloket Multiproblematiek:

Het Maatwerkloket is het centrale aanspreekpunt bij het Rijk om vastgelopen multiprobleemsituaties te helpen oplossen. Is lokaal en regionaal alles gedaan om tot een oplossing te komen, maar is dit niet gelukt, kan een maatwerkprofessional de casus aanmelden bij het loket.

Landelijk Maatwerkregister:

Het Maatwerkregister helpt professionals van gemeenten en landelijke uitvoeringsorganisaties elkaar eenvoudiger te vinden. Op deze manier kunnen ze multiprobleemsituaties sneller aan elkaar voorleggen en samen oplossen.

Landelijk Escalatie Team (LET):

Het Maatwerkloket kan een situatie opschalen naar het Landelijk Escalatie Team. Hier brengt een onafhankelijk voorzitter de betrokken bestuurders bij elkaar om aan een oplossing te werken. Het LET vormt daarnaast een platform om te leren van knelpunten die zich voordoen.

Overbruggingsprocedure:

Soms is de oplossing helder, maar is nog onduidelijk welke partij deze moet bekostigen. Om te voorkomen dat een situatie verergert, is er een overbruggingsprocedure. Terwijl de situatie wordt behandeld in het LET, kan via voorfinanciering direct de juiste hulp worden geboden. De verantwoordelijke partij betaalt het voorgefinancierde deel vervolgens terug.

Bestuurlijke afspraken:

De bouwstenen helpen professionals om maatwerk te kunnen leveren. Om dat écht goed te laten werken, is bestuurlijke rugdekking essentieel. Een professional moet niet alleen weten wat kan, maar ook wat mag. Daarom maken we bestuurlijke afspraken met de organisaties die zich bij de aanpak aansluiten.

Tuchtrecht en informatie delen:

Professionals moeten lastige afwegingen maken, zeker bij maatwerk. Over het inzetten van andere oplossingen, of het delen van informatie met andere betrokken organisaties. Soms zit onnodige angst of onzekerheid het maken van de goede afweging in de weg. Met uitleg en gesprekken over 'wanneer doe ik het goed', willen we die angst wegnemen. En we denken graag mee om dat gesprek ook in de eigen organisaties te organiseren.

Opleiden:

Om goed maatwerk te kunnen bieden, is het belangrijk dat opleidingen voor sociaal werkers en overheidsjuristen aandacht bieden aan de daarvoor benodigde (wets)kennis en competenties. Samen met brancheorganisaties en opleidingen proberen we hier een impuls aan te geven.

Time-out bevoegdheid:

De time-out bevoegdheid heeft als doel om besluiten die zo'n groot effect op de bestaanszekerheid hebben, tijdelijk stop te zetten. Betalingen aan overheidsinstellingen kunnen bijvoorbeeld worden opgeschort. Op die manier kunnen de betrokken partijen gezamenlijk naar een alternatieve aanpak zoeken.

Afstemmingsbepaling:

Binnen de huidige wetgeving kan al veel informatie gedeeld worden tussen organisaties. We onderzoeken wat er verder nodig is. Ook kijken we of het verplichten tot het delen van informatie de professionals kan helpen om in urgente situaties sneller oplossingen te bieden.

Afwijkingsbevoegdheid:

Op dit moment hebben veel wetten nog hun eigen uitzonderingen en clausules. Met de wettelijke afwijkingsbevoegdheid willen we ervoor zorgen dat elke overheidsinstantie de wettelijke ruimte heeft om maatwerk te kunnen leveren. Hierbij staat de mens centraal en niet het systeem.

